

31976L0765

27.9.1976

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 262/143

SMERNICA RADY**z 27. júla 1976****o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa liehomerova liehových hustomerov**

(76/765/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 100,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Zhromaždenia ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

keďže v členských štátoch definovanie, konštruovanie a postupy na schvaľovanie a testovanie liehomerov a liehových hustomerov podliehajú záväzným ustanoveniam, ktoré sú v jednotlivých členských štátoch rozdielne a v dôsledku toho sú prekážkou pre obchodovanie s týmito prístrojmi v rámci spoločenstva; keďže je preto nevyhnutné tieto ustanovenia aproximovať;

keďže zosúladzovanie zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa týchto prístrojov je mimoriadne dôležitá aj ako doplnok k existujúcim ustanoveniam týkajúcim sa metódy určovania obsahu alkoholu z výsledkov meraní uskutočnených s cieľom odstrániť všetky riziká nejednoznačnosti alebo sporu vzhľadom na výsledky takýchto meraní;

keďže smernica Rady 71/316/EHS z 26. júla 1971 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o spoločných ustanoveniach pre meradlá a metódy metrologickej kontroly ⁽³⁾ stanovila postupy na schvaľovanie vzorov a prvotné overovanie v EHS; keďže je v súlade s touto smernicou nevyhnutné stanoviť technické požiadavky, ktoré musí spĺňať konštrukcia a fungovanie liehomerov a liehových hustomerov, aby mohli byť voľne dovážané, obchodované a používané potom, čo budú podrobené predpísaným inšpekciám a vybavené požadovanými značkami a znakmi;keďže Rada vo svojom uznesení zo 17. decembra 1973 ⁽⁴⁾ o priemyselnej politike vyzvala Komisiu, aby jej predložila návrh smernice o liehometrii a liehomeroch,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Táto smernica definuje charakteristiky liehomerov a liehových hustomerov používaných na určovanie koncentrácie liehu v zmesiach vody a etanolu.

Článok 2

Tie liehomery a liehové hustomery, ktoré sú označené značkami a znakmi EHS sú opísané v prílohe.

Tieto prístroje podliehajú schvaľovaniu vzorov EHS a predkladajú sa na prvotné overovanie EHS.

Článok 3

Ani jeden členský štát nemôže odmietnuť, zakázať alebo obmedziť umiestnenie na trhu alebo používanie ľubovoľných liehomerov alebo liehových hustomerov označených znakom schvaľovania vzorov EHS alebo značkou overovania EHS na základe ich metrologických vlastností.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 76, 7.4.1975, s. 39.⁽²⁾ Ú. v. ES C 248, 29.10.1975, s. 22.⁽³⁾ Ú. v. ES L 202, 6.9.1971, s. 1.⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 117, 31.12.1973, s. 1.

Článok 4

1. Do 24 mesiacov od dátumu vyrozumenia o tejto smernici členské štáty prijímú a uverejnia opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie súladu s touto smernicou a ihneď o tom budú informovať Komisiu.

Tieto opatrenia sa budú uplatňovať najneskôr od 1. januára 1980.

2. Členské štáty informujú Komisiu o textoch hlavných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.

Článok 5

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 27. júla 1976

*Za Radu
predseda*

M. van der STOEL

PRÍLOHA

LIEHOMERY A LIEHOVÉ HUSTOMERY

1. DEFINÍCIA PRÍSTROJOV
 - 1.1. Liehomery sú sklené prístroje, ktoré ukazujú:
 - koncentráciu liehu podľa hmotnosti alebo
 - koncentráciu liehu podľa objemu,v zmesi vody a etanolu.

Sú opisované buď ako hmotnostné liehomery alebo objemové liehomery v závislosti od toho, čo sa meria.

Liehové hustomery sú sklené prístroje skonštruované na meranie hustoty zmesi vody a etanolu.
 - 1.2. Prístroje definované v tejto smernici sú ociachované pri referenčnej teplote 20 °C v súlade s hodnotami, ktoré sa objavujú v medzinárodných liehových tabuľkách uverejnených Medzinárodnou organizáciou legálnej metrológie.
 - 1.3. Sú ociachované na snímanie údajov vykonávané na voľnej horizontálnej hladine kvapaliny.
2. POPIS PRÍSTROJOV
 - 2.1. Liehomery a liehové hustomery sú sklené prístroje pozostávajúce z:
 - valcového telesa, ktorého dno je kužeľovité alebo pologuľové, takže nezachytáva vzduchové bubliny,
 - dutého valcového držiaka pritaveného k hornej časti telesa; jeho horný koniec je uzavretý.
 - 2.2. Celý vonkajší povrch každého prístroja musí byť symetrický vzhľadom na svoju hlavnú os.

Priečny rez nesmie vykazovať nijakú prudkú zmenu.
 - 2.3. Dolná časť telesa musí obsahovať zaťažovací materiál, ktorého účelom je regulovať hmotnosť prístroja.
 - 2.4. Na držiaku musí byť stupnica viditeľná na valcovej podpere pevne pripojenej k vnútrajšku držiaka.
3. PRINCÍPY KONŠTRUKCIE
 - 3.1. Sklo používané na výrobu prístrojov má byť priesvitné a bez kazov, ktoré by mohli rušiť odčítavanie údajov meraní zo stupnice.

Sklo má mať koeficient objemovej rozťažnosti $(25 \pm 2) 10^{-6} \text{ } ^\circ\text{C}^{-1}$.
 - 3.2. Zaťažovací materiál má byť fixovaný na dne prístroja. Potom, čo bol hotový prístroj držaný jednu hodinu vo vodorovnej polohe pri 80 °C a následne v tejto polohe ochladený, tento materiál sa bude vznášať so svojou osou vertikálne v rozmedzí 1 stupňa 30 minút.
4. STUPNICA
 - 4.1. Ani jeden prístroj nemá viac ako jednu stupnicu typu uvedeného v bode 4.5 alebo 4.6.
 - 4.2. Stupnica a nápisy majú byť viditeľné na podpere s hladkým matným povrchom.

Podpera sa má držať pevne v mieste držiaka a odkazové značky sa uvedú tak, aby bol viditeľný každý posun stupnice a jej podpery spojené s držiakom.

Podpera, stupnica a nápisy nemajú vykazovať nijaké stopy skreslenia, odfarbenia alebo zuhoľňovania, ak sú držané 24 hodín pri teplote 70 °C.

- 4.3. Značky stupnice majú byť:
- umiestnené v rovinách kolmých na os prístroja,
 - čierne ⁽¹⁾ a označené jasne a nezmazateľne,
 - tenké, výrazné a jednotnej hrúbky nepresahujúcej 0,2 mm.
- 4.4. Dĺžka krátkych rysiek na stupnici má byť najmenej jedna pätina, dĺžka stredných rysiek najmenej jedna tretina a dĺžka dlhých rysiek najmenej polovica obvodu držiaka.
- 4.5. Liehomery majú mať menovité stupnice ociachované podľa hmotnostného percenta alebo objemového percenta alkoholu. Majú pokrývať rozsah najviac 10 objemových alebo hmotnostných percent alkoholu.

Interval stupnice má byť 0,1 %.

Každá stupnica má obsahovať od piatich do 10 dodatočných intervalov stupnice mimo jej hornej a dolnej hranice menovitého rozsahu.

- 4.6. Menovité stupnice liehových hustomerov sú ociachované v kilogramoch na meter kubický. Pokrývajú rozsah najviac 20 kg/m³.

Interval stupnice má byť 0,2 kg/m³.

Každá stupnica má obsahovať od piatich do 10 dodatočných intervalov stupnice mimo jej hornej a dolnej hranice menovitého rozsahu. Stupnica však nesmie presahovať 1 000 kg/m³.

5. CIACHOVANIE A ČÍSLOVANIE

- 5.1. Každá desiatka značka stupnice liehomerov, počítajúc od jedného konca menovitej stupnice, má byť dlhá ryska. Medzi každou po sebe idúcou dvojicou dlhých rysiek má byť jedna stredná ryska a medzi každou dlhou ryskou a najbližšou strednou ryskou majú byť štyri krátke rysky.

Iba dlhé rysky majú byť číslované.

- 5.2. Každá piata značka stupnice liehových hustomerov, počítajúc od jedného konca menovitej stupnice, má byť dlhá ryska.

Medzi dvomi po sebe idúcimi dlhými ryskami majú byť štyri krátke rysky.

- 5.3. Rysky označujúce hranice menovitej stupnice majú ukazovať číslice plne. Na liehových hustomeroch môžu byť ostatné čísla skrátené.

6. KLASIFIKÁCIA A HLAVNÉ ROZMERY PRÍSTROJOV

- 6.1. Prístroje sú zatriedené do jednej z nasledovných tried presnosti:

— Trieda I: Minimálny interval hlavnej stupnice je 1,5 mm.

Prístroje v tejto triede nie sú vybavené teplomerom.

— Trieda II: Minimálny interval hlavnej stupnice je 1,05 mm.

Prístroje v tejto triede môžu byť vybavené teplomerom.

— Trieda III: Minimálny interval hlavnej stupnice je 0,85 mm.

Prístroje v tejto triede môžu byť vybavené teplomerom.

- 6.2. Vonkajší priemer každého prístroja má byť od 19 do 40 mm.

Vonkajší priemer držiaka je najmenej 3 mm pre prístroje triedy I a triedy II a najmenej 2,5 mm pre prístroje triedy III. Držiak má presahovať najmenej 15 mm nad najvyššiu značku stupnice.

⁽¹⁾ Mimo rozsahu menovitej stupnice môžu mať rysky stupnice odlišnú farbu.

Prierez držiaka musí byť rovnomerný najmenej 5 mm pod najnižšou značkou stupnice.

7. NÁPISY

7.1. Vnútri prístroja majú byť čitateľne a nezmazateľne umiestnené tieto nápisy:

- Trieda I, II alebo III,
- kg/m^3 alebo objemové % alebo hmotnostné %,
- 20 °C,
- etanol,
- názov alebo poznávacia značka výrobcu,
- identifikačné číslo prístroja,
- znak EHS schválenia vzoru , ε'.

7.2. Hmotnosť prístroja vyjadrená na najbližší miligram môže byť, podľa želania, označená na telese.

8. MAXIMÁLNE PRÍPUSTNÉ CHYBY A OVEROVANIE

8.1. Maximálne prípustná chyba pre liehomery a liehové hustomery je:

- pre triedu I, \pm jedna polovica intervalu stupnice pre každý zmeraný údaj,
- pre triedy II a III, \pm jeden interval stupnice pre každý zmeraný údaj.

8.2. Overenie sa má vykonať najmenej v troch bodoch v rozsahu menovitej stupnice.

9. TEPLOMERY POUŽÍVANÉ NA URČOVANIE KONCENTRÁCIE ALKOHOLU

9.1. Ak prístroj používaný na určovanie koncentrácie alkoholu patrí do triedy I, teplomer má byť:

- typu pracujúceho na základe odporu kovu alebo rozpínavosti ortuti so skleneným puzdrom,
- ciachovaný na 0,1 alebo 0,05 °C.

Maximálne prípustná chyba je $\pm 0,05$ °C pre všetky údaje odčítané zo stupnice.

Ortuťové teplomery majú mať značku stupnice pri 0 °C.

9.2. Ak prístroj používaný na určovanie koncentrácie alkoholu patrí do triedy II alebo III, teplomer má byť typu pracujúceho na základe rozpínavosti ortuti so skleneným puzdrom a ciachovaný na 0,1 alebo 0,2, alebo 0,5 °C. Má mať značku stupnice pri 0 °C.

Maximálne prípustná chyba, kladná alebo záporná je:

- 0,1 °C, ak je teplomer ciachovaný na 0,1 °C,
- 0,15 °C, ak je teplomer ciachovaný na 0,2 °C,
- 0,2 °C, ak je teplomer ciachovaný na 0,5 °C.

Teplomer môže byť zabudovaný do prístroja používaného na určovanie koncentrácie alkoholu.

V takom prípade nemusí mať nijakú značku stupnice pri 0°C.

9.3. Minimálny interval stupnice má byť:

- 0,7 mm v prípade teplomerov ciachovaných na 0,05, 0,1 a 0,2 °C a
- 1,0 mm v prípade teplomerov ciachovaných na 0,5 °C.

9.4. Hrúbka rysiek nemá byť väčšia ako jedna pätina intervalu stupnice.

10. ZNAČENIE

Na zadnej stene liehomerov a liehových hustomerov musí byť ponechané miesto v hornej tretine telesa pre značku prvotného overenia EHS.

V súlade s bodom 3.1.1 príloha II smernice 71/316/EHS a v rámci odchýlky od všeobecného pravidla uvedeného v oddiele 3 tejto prílohy musí značka prvotného overenia EHS, v dôsledku osobitných požiadaviek na značenie sklených prístrojov, pozostávať zo série znakov nasledovného významu:

- malé písmeno „e“,
- posledné dve číslice roku prvotného overenia EHS,
- identifikačné písmeno alebo písmená štátu, v ktorom sa vykonalo prvotné overenie EHS,
- v prípade potreby, identifikačné číslo overovacej kancelárie.

Keď sa značenie vykonáva pieskovaním, písmená a číslice musia byť nanosené tak, aby sa nepoškodila ich čitateľnosť.

Príklad:

e 75 D 48: Prvotné overenie EHS vykonala v roku 1975 Kancelária 48 v Spolkovej republike Nemecko.
